

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

Prorail B.V.

Postbus 2038
3500 GA UTRECHT

**Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland**

Postbus 40225,
8004 DE Zwolle
mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025155757

Kenmerk
WNB/2021/013.toek

Bijlagen
3

Datum 23 november 2021
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte [REDACTED]

Op 15 april 2021 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met de aanvullingen van 24 juni 2021, 12 oktober 2021 en 11 november 2021 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Vernieuwen seinwezen blokkabels D-003058', gelegen in de gemeente Bennenkom. Het project betreft onder meer het graven van diverse proefsleuven, het verwijderen van lage struiken, het rijden in de spoorbermen en het ingraven van een nieuwe kabel. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de zandhagedis (*Lacerta agilis*) en de gladde slang (*Coronella austriaca*) alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1a en lid 1b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de hazelworm (*Anguis fragilis*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van 24 november 2021 tot en met 31 mei 2022 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 4 voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de zandhagedis en de gladde slang, alsmede voor artikel 3.10, lid 1, sub b voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de hazelworm.

Ik verleen u geen ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de zandhagedis en gladde slang.

Ik verleen u geen ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1a van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk doden van exemplaren van de hazelworm.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soorten en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'Vernieuwen seinwezen blokkabels D-003058', gelegen in de gemeente Bennekom aan de Horalaan 28, één en ander zoals is weergegeven in figuur 1b van het bij de aanvraag gevoegde rapport "Projectplan reptielen Vernieuwen seinwezen blokkabels D-003058" van 14 april 2021. De werkzaamheden zullen uitsluitend tussen spoorkilometer 78 en spoorkilometer 79,5 plaatsvinden (zie bijlage 2 bij dit besluit).
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar het bevoegd gezag te zenden.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
23 november 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025155757

Kenmerk
WNB/2021/013.toek

Specifieke voorschriften

- i. U dient, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 8 van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Projectplan reptielen Vernieuwen seinwezen blokkabels D-003058' van 29 september 2021 (zie bijlage 3 bij dit besluit).
- j. U dient bij het graven van de proefsleuven eind 2021 door een ecologisch deskundige te laten bepalen en te onderbouwen of er reptielen aanwezig zullen zijn in de overwinteringsplaatsen. Enkel wanneer geen overwinterende reptielen worden verwacht zal gegraven kunnen worden. Bij het graven dient zo min mogelijk grond vergraven te worden. Deze werkzaamheden (het graven van maximaal 5 proefsleuven) dienen eind 2021 plaats te vinden. De overige werkzaamheden worden uitgevoerd zoals in de aanvraag beschreven. Indien wel reptielen worden aangetroffen, óf verwacht, mag er op die locatie niet gegraven worden voordat in maart of april is gemaaid en de reptielen actief zijn en kunnen vluchten. De onderbouwing hiervan moet ook worden opgenomen in het ecologisch werkprotocol als bedoeld in voorschrift n.

Zandhagedis en hazelworm

- k. Het werkgebied tussen spoorkilometer 78 en spoorkilometer 78,9 dient vóór 10 maart 2022 tot 10 centimeter hoogte gemaaid te zijn. Hierna wordt het maaien herhaald tot de werkzaamheden op de locatie klaar zijn.

Gladde slang

- l. Het werkgebied tussen spoorkilometer 78,9 en 79,25 dient pas vanaf 1 april 2022 kort gemaaid te worden.

Overige voorschriften

- m. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- n. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- o. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

23 november 2021

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190025155757

Kenmerk

WNB/2021/013.toek

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het briefkenmerk in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

Arjan Wierda
Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Afwijzing artikel 3.5, lid 1 en 3.10, lid 1, sub a Wet natuurbescherming

Uit de aanvraag blijkt dat ontheffing is aangevraagd van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 1 en artikel 3.10, lid 1, sub a van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk doden van dieren. Ontheffing voor opzettelijk doden is in casu niet aan de orde. Er worden door u voldoende maatregelen genomen om het opzettelijk doden van de zandhagedis, gladde slang en hazelworm te voorkomen.

Instandhouding van de gladde slang, zandhagedis en hazelworm

Artikel 3.5, en artikel 3.10 lid 1 Wet natuurbescherming

De zandhagedis is in het plangebied aangetroffen. Het merendeel is aangetroffen in de noordelijke spoorberm tussen spoorkilometers 78 en 79,5. Er zijn in totaal 30 hagedissen aangetroffen tijdens het onderzoek met zowel adulte, subadulte en juveniele exemplaren. Het aantreffen van juveniele hagedissen betekent dat het projectgebied gebruikt wordt als voortplantings- en rustplaats voor de hagedissen. Daarnaast is ook op enkele plekken lage begroeiing aanwezig wat zorgt voor structuur met geschikte plaatsen om te zonnen en verstoppen. Naast voortplanten is het waarschijnlijk dat de zandhagedissen ook in het projectgebied overwinteren.

Ook de gladde slang is in het plangebied aangetroffen. Het betreft vijf waarnemingen in de zuidoostelijke zijde van het plangebied. Het plangebied wordt waarschijnlijk gebruikt als voortplantingsgebied, foerageergebied en rustgebied. De gladde slang komt in het nabijgelegen Ginkelse heidegebied voor, alsmede verder langs het spoortraject richting Wolfheze en Ede. De gladde slangen in het projectgebied maken daarbij waarschijnlijk deel uit van de lokale populatie. De hazelworm is eveneens aangetroffen in het plangebied. Er zijn vier individuen waargenomen tijdens de inventarisaties, allen aan de noordzijde van het spoor. De hazelworm gebruikt het gebied waarschijnlijk als rust- en overwinteringslocatie en foerageergebied. De hazelworm komt eveneens langs het spoortraject voor, alsmede op de nabijgelegen Ginkelse heide.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soorten tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 8 van het bij de aanvullingen gevoegde rapport 'Projectplan reptielen Vernieuwen seinwezen blokkabels D-003058' van 29 september 2021. De door u voorgestelde maatregelen zijn grotendeels voldoende. Ter aanscherping heb ik daarop enkele specifieke voorschriften in de ontheffing opgenomen.

Door de werkzaamheden worden een deel van de voortplantings- of rustplaatsen van de zandhagedis, gladde slang en hazelworm tijdelijk ongeschikt. Door de proefsleuven die worden gegraven, evenals door het ingraven van de nieuwe kabel, kunnen verblijfplaatsen en of voortplantingsplaatsen in de spoorberm verloren gaan. Het graven van de proefsleuven is dan ook enkel mogelijk indien de locatie is vrijgegeven door een ecologische deskundige. Bij aanwezigheid of twijfel of aanwezigheid van reptielen zal graven pas mogelijk zijn nadat er gemaaid is (na

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
23 november 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025155757

Kenmerk
WNB/2021/013.toek

maart of april). Voortplantingsplaatsen of holen van de reptielen kunnen worden vernield indien deze worden betreden door mensen of machines.

Bij het graven van de proefsleuven eind 2021 wordt tijdelijk leefgebied ongeschikt gemaakt. Met begeleiding van een ecologisch deskundige zal moeten worden aangegeven of overwinterende individuen van de aanwezige reptielen worden verwacht. Indien de deskundige de aanwezigheid van reptielen verwacht zijn geen graafwerkzaamheden mogelijk op die locatie. Er zullen hooguit vijf proefsleuven gegraven moeten worden om een doorgang te vinden voor de te leggen kabel. De proefsleuven zullen handmatig gegraven worden, waarbij zo min mogelijk grond en geen talud zal worden aangetast. Na het vrijgeven door een ecooloog wordt er vanuit gegaan dat geen reptielen aanwezig zijn. Daardoor zal het graven van de proefsleuven slechts beperkt zijn en het leefgebied aantasten.

Voordat het ingraven van de nieuwe kabel begint (voor 10 maart) wordt het deel van spoorkilometer 78 tot 78,9 vanaf de spoorberm tot 1,5 tot 2 meter naast de schouwpaden kort gemaaid en gehouden. Het leefgebied wordt hierdoor onaantrekkelijk gemaakt voor de zandhagedis en de hazelworm. Daarnaast blijft door het herhalen van de maaiwerkzaamheden tijdens de werkzaamheden het gebied onaantrekkelijk. Voor de gladde slang wordt tussen spoorkilometer 78,9 en 79,5 pas vanaf 1 april gemaaid zodat de gladde slang meer tijd zal hebben om actief te worden en te kunnen vluchten uit het plangebied.

Tijdens de werkzaamheden zal een ecologisch deskundige op het gebied van reptielen de werkzaamheden begeleiden. De werkrichting (van noordwest naar zuidoost) is gekozen om de reptielen, gebaseerd op de waargenomen individuen, zo laat mogelijk in het seizoen te verstoren met de werkzaamheden. De werkzaamheden vinden overdag plaats omdat de reptielen overdag kunnen vluchten. Gegraven sleuven worden dezelfde dag ook weer gedicht. Bij het dichten van de sleuven wordt altijd een controle uitgevoerd door een ecologisch deskundige. Door de sleuven op dezelfde dag te dichten wordt het doden of verwonden van reptielen voorkomen. In het geval dat een sleuf langer dan één dag open ligt, worden er uittreedplaatsen gerealiseerd door een flauwe helling te realiseren met daarop takken. Dit zorgt ervoor dat reptielen zelf uit de sleuf kunnen klimmen. Daarnaast wordt de spoorberm zelf zo min mogelijk betreden en wordt geen materiaal in de spoorberm opgeslagen. Bij het graven van de proefsleuven wordt handmatig gegraven. Bij het ingraven van de kabel wordt gebruikt gemaakt van een kleine graafmachine om de impact op de bodem en daarmee de reptielen zo klein mogelijk te houden.

Door het uitvoeren van bovengenoemde maatregelen worden de reptielen ontmoedigd om in het werkgebied aanwezig te zijn. Er worden voldoende maatregelen getroffen om doden en verwonden van reptielen te voorkomen indien toch reptielen aanwezig zullen zijn in de sleuven. Hierdoor is geen sprake van een overtreding van verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 1, en 3.10 lid 1, sub a van de Wet natuurbescherming. Echter, door de werkzaamheden en het nodige maaiwerk voorafgaand aan de werkzaamheden wordt het leefgebied met aanwezige voortplantings- en rustplaatsen van de zandhagedis, gladde slang en hazelworm

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
23 november 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025155757

Kenmerk
WNB/2021/013.toek

tijdelijk ongeschikt voor de soorten. Er is dan ook sprake van een overtreding van verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, lid 4 en artikel 3.10, lid 1 sub b van de Wet natuurbescherming.

De impact op de populaties van de zandhagedis, gladde slang en hazelworm worden als beperkt ingeschat. Voor alle aangetroffen soorten is voldoende leefgebied in de omgeving aanwezig, zowel langs het spoor buiten plangebied als in de omgeving daarvan. Verschillende heidegebieden nabij het spoor worden al gebruikt door de aanwezige soorten. Ook in de wijdere omgeving is veel leefgebied voor de soorten beschikbaar.

De gunstige staat van instandhouding van de zandhagedis, gladde slang en hazelworm komen niet in gevaar, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Andere bevredigende oplossing

Door de gekozen inrichting, werkwijze en planning wordt schade aan de soorten zoveel mogelijk voorkomen. Een alternatieve locatie is niet mogelijk omdat op dit specifieke traject een kabel vervangen moet worden vanwege de treinveiligheid. De werkzaamheden zijn daarmee locatiespecifiek. Voor wat betreft de inrichting is gekozen om de oude kabel te laten liggen. Het verwijderen van deze kabel zou namelijk meer leefgebied voor langere tijd ongeschikt maken.

Door het werken met een kleine graafmachine bij het ingraven van de nieuwe kabel en het met de hand graven bij de proefsleuven wordt voorkomen dat de bodem op en rond het spoortalud en de spoorberm kapot wordt gereden. Door geen materiaal op te slaan in het plangebied wordt geen extra leefgebied onnodig ongeschikt gemaakt. Het werk wordt daarnaast uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de zandhagedis. Door de aanwezige begroeiing te maaien worden de hagedissen en hazelwormen ontmoedigd om het plangebied te betreden. Voor de locaties waar de gladde slang is gevonden wordt later pas gemaaid, omdat de gladde slang pas later in het seizoen uit de winterrust ontwaakt. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in de artikelen 3.8, lid 5, sub b en 3.10, lid 2 van de Wet natuurbescherming 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

Voor de zandhagedis, gladde slang en de hazelworm wordt de openbare veiligheid als geldend belang aangevoerd. Het spoor, met inbegrip van alle spoorelementen, zoals spoorkegels, spoorbeveiliging, spoorstaven en spoorbermen moeten regelmatig onderhouden of vervangen worden. Indien de voorgenomen vernieuwingswerkzaamheden achterwege blijven kunnen risico's op

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
23 november 2021

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190025155757

Kenmerk
WNB/2021/013.toek

spoorcalamiteiten niet geheel worden uitgesloten. De spoorveiligheid en daarmee de openbare veiligheid komt daarmee in het geding. Daarom wordt een ontheffing aangevraagd in het belang van de openbare veiligheid (lees: verkeersveiligheid).

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de gladde slang, zandhagedis en de hazelworm die als gevolg van de uitvoering van het project kunnen optreden, te rechtvaardigen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

23 november 2021

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190025155757

Kenmerk

WNB/2021/013.toek